ການໃຫ້ທັມມະເປັນທານ ຊະນະການໃຫ້ທັ້ງປວງ!

ມື້ນີ້ໄດ້ຮັບໂທຣະສັພຈາກທ່ານ ດຣ ທອງວັນ ບໍຣິດທີ່ ທ່ານໄດ້ໂທມາປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບເຣື່ອງນໍາເອົາຄຸນສົມບັດຂອງພຣະສົງຄ໌ທີ່ໄດ້ຮ່ຳຮຽນວິຊາທັມມ໌ ເພື່ອນໍາມາເຜີຍແຜ່ສັ່ງສອນຕໍ່ອອກຕົນຍາຕໂຍມວ່າ ຫລັກສູຕຂອງນັກທັມມ໌ຕຣີ ໂທ ເອກ ມີອົງຄ໌ປະກອບ ຫຼື ຣາຍລະອຽດແນວໃດ ສ່ວນຕົວແລ້ວກໍບໍ່ໄດ້ຮຽນນັກທັມມ໌ມາກ່ອນ ແຕ່ກໍພໍຮູ້ຈາກໝູ່ເພື່ອນແລະພຣະສົງຄ໌ທີ່ເຄີຍຟັງມາ ຫລັກສູຕການສອນນັກທັມມ໌ຂອງລາວເຮົາ ຜຂ ຍັງບໍ່ເຫັນທາງຄນະພຣະສົງຄ໌ລາວເຮົາບັນທຶກໄວ້ໃນອອນໄລນ໌ເທື່ອ ຈຶ່ງຍາກທີ່ຈະຍົກເອົາມາເປັນສ່ວນປະກອບໃນທີ່ນີ້ ຍ້ອນວ່າປະເທສລາວ ແລະ ໄທຍ ເປັນພຸດທ໌ແບບເຖຣະວາທ ຈຶ່ງຄົງບໍ່ແຕກແຕ່ກັນໃນຫລັກສູຕຕ່າງໆ ຮ່ວມໄປເຖິງຄັມພີຣ໌ຕ່າງໆ ມີພຣະໄຕຣປິດົກເປັນຕົ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຫລັກສູຕຣທີ່ທາງມະຫາວິທະຍາສົງຄ໌ຂອງໄທຍມາໃຫ້ ເພື່ອເປັນແນວທາງ ຫຼື ເປັນຄໍາຕອບໃນທີ່ນີ້ ຜິດພາດປະການໃດກໍຕ້ອງຂໍອະພັຍມາຕາມນີ້ດ້ວຍໆ. ...

หลักสูตรนักธรรมตรีเป็นระดับการศึกษาขั้นแรกของพระภิกษุและสามเณรในคณะสงฆ์ ประกอบด้วย 4 วิชาหลัก ได้แก่:

1. เรียงความแก้กระทู้ธรรม,
2. พุทธประวัติ,
3. ธรรมวิภาค
4. และเบญจศีลและเบญจธรรม

โดยมีวุฒิเทียบเท่าระดับประถมศึกษา

วิชาที่ต้องสอบ

- เรียงความแก้กระทู้ธรรม: ฝึกการเขียนเรียงความจากหัวข้อธรรม
- พุทธประวัติ: เรียนรู้ประวัติของพระพุทธเจ้า

- ธรรมวิภาค: ศึกษาหลักธรรมคำสอนและทฤษฎี
- เบญจศีลและเบญจธรรม: ศึกษาเรื่องศีล 5 และคุณธรรมที่เกี่ยวข้อง
- วินัยมุข: ศึกษาเกี่ยวกับกฎระเบียบของพระสงฆ์ (อาจรวมอยู่ในธรรมวิภาค)

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นการศึกษาพื้นฐานทางพระพุทธศาสนาสำหรับพระภิกษุและสามเณร
- เมื่อสอบผ่านจะได้รับวุฒิเทียบเท่าชั้นประถมศึกษา

◆ ກົດບ່ອນນີ້ ສຶກສາເບິ່ງຕົວຢ່າງ ເກັ່ງຂໍ້ສອບນັກທັມມ໌ຕຣີ

Introduction

ต้องเริ่มจาก Mindset ที่ควรจะทราบก่อนว่า นักธรรมตรีนั้นหากจะต้องจำทั้งหมดนั้นก็ถือว่ายากและเยอะอยู่ เพราะว่าข้อสอบนั้นจะให้**เขียนตอบ**หมดเลย และมีทั้งหมด 4 วิชา ซึ่งมันเยอะและมีคำศัพท์บาลีเยอะมาก เป็นไปได้ยากที่เราจะทำได้หมด เพราะไม่มีช้อยส์ ฉะนั้นให้ระลึกไว้ว่า

สิ่งทั้งหลายที่เราต้องจำนั้น เพื่อใช้สำหรับการบวชของเราอยู่แล้ว

กล่าวง่ายๆว่า อ่านมาก็เอาไว้ใช้เองนี่แหละ ยิ่งจำเยอะ อ่านเยอะ ยังไงเราก็ต้องรู้อยู่แล้วก็ถือว่ายิ่งจำได้เยอะ เข้าใจได้เยอะก็ดี ไม่เสียเปล่าแน่นอน ทำให้ได้เต็ม จำให้ได้เยอะที่สุดไว้ก่อน เราได้เอง Mindset นี้จะทำให้เราไม่ท้อและไม่เหนื่อยกับการอ่านท่องจำหนังสือ

แนวข้อสอบ

นักธรรมตรีนั้นจะแบ่งสอบเป็น 4 วิชา คือ

- วิชากระทู้ธรรม (ซ้อมเทศน์)
- วิชาธรรม (หลักธรรมคำสอน-ทฤษฎี)

- วิชาพุทธประวัติ (ประวัติพระพุทธเจ้า)
- วิชาวินัยมุข (กฎ 227 ข้อของพระ)

โดยที่แต่ละข้อนั้นต้องไม่ต่ำกว่า 25% และเมื่อรวมกันต้องไม่ต่ำกว่า 70%

สมมุติว่าวิชาละ 100 คะแนน 4 วิชา 400 คะแนน รวมกันจะต้องไม่ต่ำกว่า 280 คะแนน ซึ่งแปลว่า

- หากทำได้ 25% ของทุกวิชาจะได้ 100 คะแนน
- หากทำได้ 50% ของทุกวิชาจะได้ 200 คะแนน
- หากทำได้ 70% ของทุกวิชาจะได้ 280 คะแนน
- หากทำได้ 90% ของทุกวิชาจะได้ 360 คะแนน

ลองคิดดูว่าแต่ละวิชามี 10 ข้อ แปลว่าเราจะต้องทำให้ได้ 7 ข้อในทุกข้อสอบ ซึ่งเฉียดฉิวมาก ฉะนั้นเราควรจะเหลือดีกว่าขาด สิ่งที่ผมอยากจะแนะนำคือ **การพยายามทำให้ได้เต็ม** ในทุกวิชานั้น เป็นกลยุทธ์ที่เซฟกว่ามาก เพราะโดยปกติแล้วต่อให้เตรียมดียังไงก็อาจจะพลาดซัก 1-2 ข้อได้อยู่ดี ซึ่งหากเราพลาดจริงๆซัก 1 วิชา แปลว่าอีก 3 วิชาเราต้องเอาเต็ม เพื่อให้คะแนนมันทบได้ชัวร์ๆ (ไม่แนะนำให้ได้ 70% เป๊ะๆ เพราะมันเสี่ยงเกินไป เอาเผื่อไว้ว่าหากทำได้ 75-90% จะดีที่สุด)

กลยุทธ์ที่ผมจะแนะนำก็คือ

วิชากระทู้ธรรม 100%, ธรรม 80-100%, พุทธประวัติ 80-100%, วินัยมุข 80-100%

น่าจะทำให้โล่งใจและไม่เครียดมากครับ

กลยุทธ์ทำข้อสอบ

หลังจากที่เราทราบแล้วว่าเราควรจะทำให้ได้เต็มในทุกวิชานั้น เราก็ควรจะรู้ก่อนว่ามันเป็นยังไงเพื่อที่จะได้ซ้อมได้ถูก การสอบถูกแบ่งเป็น 4 วิชา โดยแต่ละวันจะเรียงตามข้างต้น

1) วิชากระทู้ธรรม

เป็นวิชาที่เราจะได้คะแนนเต็มได้ง่ายที่สุด (แต่ก็พลาดได้ง่ายที่สุด) เนื่องจากเป็นการเตรียมตัวที่ค่อนข้างจะ 100% ไม่ต้องจำมาก สิ่งที่ต้องจำมีเพียง Pattern และ กระทู้รับที่

เราต้องเตรียมมากับที่มาของกระทู้ ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่เราพอเขียนให้มัน Make sense คงไม่ใช่เรื่องยากอยู่แล้ว คะแนนที่คณะกรรมการน่าจะให้น่าจะเป็นดังนี้

- ลายมือสวย 50%
- เขียน Pattern ถูก สุภาษิตถูก 20%
- เนื้อหาดี 30%

(ตามความเห็นของผม) คิดว่าเกณฑ์การให้คะแนนน่าจะเป็นอย่างนี้ ฉะนั้นเราควรจะฝึกเขียนลายมือให้สวยแบบวิจิตรตระการตา เพื่อให้กรรมการชอบข้อสอบเรา... (มีผลอย่างมาก) ความสะอาด ความเรียบร้อยของตัวกระดาษ แสดงให้เห็นถึงการฝึกตัวของพระ ซึ่งเป็นพื้นฐาน พยายามอย่าให้กระดาษยับ เขียนเบาๆ ไม่ต้องกดแรง เอาอะไรมาวางพาดมือไว้ก่อนเขียน เหงื่อจากมือเราจะได้ไม่เลอะกระดาษ

ข้อที่ต้องจำ*

- พุทธศาสนสุภาษิต ธรรมศึกษาชั้นตรี ซัก 2 บทที่ชอบ พร้อมที่มาและความหมาย เช่น ชิเน กทริยํ ทาเนน ขุททกนิกาย ชาดก — พึงชนะคนตระหนี่ ด้วยการให้ คนที่ตระหนี่เมื่อได้รับเขาจะเกิดความซาบซึ้งในน้ำใจเราและสุดท้ายจะละอายตนเอง มีไว้ก่อนเมื่อถึงเวลาจะได้ต่อได้เลยและโยงได้ง่าย (ดู List ของพุทธสุภาษิตได้ที่นี้)
- ณ บัดนี้จักได้อธิบายขยายความเนื้อความแห่งพุทธสุภาษิตที่ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้น พอเป็นแนวทางแห่งการศึกษาและปฏิบัติสืบไป
- อธิบายว่า ... 8–15 บรรทัด (รวมเว้นบรรทัดแล้ว) สมดังสุภาษิตที่มาใน... ว่า
- ทั้งหมดจะมีย่อหน้าเพียง '4 ครั้ง' เท่านั้น
- อธิบายกระทู้สอง + สรุป รวมให้ได้ 8–15 บรรทัด
- สำหรับคนที่นึกเนื้อหาไม่ออก ให้ลองอ่านตัวอย่างคำตอบแล้วลองซ้อมเขียนบ่อยๆ ดู โดยใช้หลักว่า เนื้อ 3 บรรทัด น้ำ 5 บรรทัด (เนื้อคือหลักการ น้ำคือตัวอย่าง)
-

"ห้ามใช้ลิควิด" หรือขีดฆ่า...แต่ยังไงมันก็ต้องใช้... เพราะมันเขียนพลาดกันหมด ซึ่งสิ่งที่ผมจะแนะนำก็คือ ให้ไปขอกระดาษใหม่และเขียนใหม่ทั้งหน้าเลย หากมีเวลาเหลือ เพราะกระดาษที่สะอาดบริสุทธิ์เปี่ยมด้วยลายมือตัวบรรจงนั้น Perfect และทุกคะแนน Matter (ตัวหนังสือครึ่งบรรทัดหรือเต็มบรรทัดก็ได้ ลองเช็คกับศูนย์สอบอีกที)

2) วิชาธรรม

วิชานี้คิดว่าไม่น่าจะยากเท่าใดนัก เพราะหลักธรรมต่างๆเป็นสิ่งที่เราเคยฟังกันมาแล้วและน่าสนใจ ข้อสอบที่ออกคือหลักธรรมพื้นฐานที่พระบวชใหม่ควรมีคุณสมบัติติดตัว ซึ่งจะเกี่ยวกับพื้นฐานซะส่วนใหญ่ (ต่อให้สึกเป็นฆราวาสก็ยังนำไปใช้ประโยชน์ติดตัวได้มาก)

ข้อที่ออกแน่ๆ (จากหลายๆปีรวมกัน)

ข้อที่ง่ายและออกบ่อย 50%* ต้องจำ

- ธรรมที่คุ้มครองโลกคืออะไร?
- ธรรมมีอุปการะมากคืออะไร?
- บุพพการีและกตัญญูกตเวทีได้แก่ใคร?
- ธรรมที่ทำให้งามคืออะไร?
- พระรัตนตรัยคืออะไร?
- โลกธรรม 8 คืออะไร?
- อริยสัจ 4 คืออะไร?
- กุศลมูล และ อกุศลมูล มีอะไรบ้าง?
- มิตรใดควรควบ มิตรใดไม่ควรคบ?

ประกันอีก 20%

- โอวาทปาฏิโมกข์สอนอะไรบ้าง?
- พรหมวิหาร 4 ได้แก่อะไรบ้าง?

- อิทธิบาท 4 มีอะไรบ้าง?
- ธาตุ 4 มีอะไรบ้าง?
- ขันธ์ 5 มีอะไรบ้าง?
- อายตนะทั้ง 6 มีอะไรบ้าง?
- บุญกิริยาวัตถุ 3 มีอะไรบ้าง?
- ไตรลักษณ์มีอะไรบ้าง?

3) วิชาพุทธประวัติ

เป็นวิชาที่ยากขึ้นมากอีกหน่อย เนื่องจากต้องใช้ความจำเยอะจากตัวละครและเหตุการณ์ สถานที่ ซึ่งแนะนำให้เราดูการ์ตูนหรือทีวีพุทธประวัติเพื่อให้สนุกและเข้าใจเป็นเรื่องราวก่อนซัก 1–2 รอบก่อนจะดีมาก

- <u>การ์ตูนพระพุทธเจ้า 14 ตอน</u>
- <u>พระพุทธเจ้ามหาศาสดาโลก 54 ตอน</u>

ข้อที่ง่ายและออกบ่อย 50%

- วรรณะทั้ง 4 มีอะไรบ้าง?
- อสิตดาบสคือใคร?
- อุทกดาบส อาฬารดาบสคือใคร?
- ปัจจวัคคีย์คือใคร?
- เทวทูตทั้ง 4 คือใคร?
- ยสะกุลบุตรคือใคร?
- พระอัครสาวกทั้ง 2 คือใคร?
- ศาสนพิธี คืออะไร? ได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง?

ประกันอีก 20%

- วัดพระเชตวัน ใครสร้างถวาย?
- นายจุนฑะคือใคร?
- นางสุชาดาคือใคร?
- สถานที่พระสูตร ตรัสรู้ และปรินิพพานคือที่ใด?
- การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ คืออะไร?
- วันมาฆบูชา, วิสาขบูชา, อาสาฬหบูชา, อัฐมีบูชา คืออะไร?

4) วิชาวินัยมุข

เป็นวิชาที่ยากที่สุดในความคิดของผม เนื่องจากเป็นเรื่องที่อาจจะไม่สนุกนักและมีมากมายต้องจำเหมือนกฎหมาย แต่ให้เราเปลี่ยนความคิดใหม่ซะว่า มันเป็นสิ่งที่จะปูพื้นชีวิตพระของเราให้ปลอดภัย ไม่ต้องกังวลเวลาจะทำอะไร ข้อที่ออกสอบไม่ใช่ทั้งหมด แต่จะเป็นเคสง่ายๆที่จะเจอบ่อยในชีวิตพระเสียมากกว่า ฉะนั้นไม่ต้องกังวลไป

ข้อที่ง่ายและออกบ่อย 50%

- พระวินัย คืออะไร? พระภิกษุที่รักษาดีแล้วย่อมได้อานิสงค์อะไร?
- อาบัติคืออะไร?
- อาบัติอย่างใดเสียหายมากที่สุด?

- ปาราชิก 4
- สังฆาทิเสส 13
- เสขิยวัตร คืออะไร?
- ผ้าไตรจีวรมีอะไรบ้าง?
- นิสสัย 4 คืออะไร
- อนุศาสน์คืออะไร?
- สิกขาคืออะไร?

ประกันอีก 20%

- การนุ่งเป็นปริมณฑล คืออะไร?
- สเตกิจฉา เตกิจฉา คืออะไร?
- พวกเคสต่างๆ ส่วนใหญ่ที่เป็น ปาจิตตีย์ 80% ทุกกฎ 20% จากเก็งข้อสอบวินัยมุข

กลยุทธ์การอ่าน

- ศึกษากระดาษข้อสอบจริงและกระดาษคำตอบจริง
- โหลดข้อสอบเก่าเท่าที่มี จาก Google มาวิชาละ 3 ชุด — เนื่องจากความยากนั้นจะใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด
- หากทำได้หมดโดยไม่เปิดอ่าน แปลว่าเราน่าจะได้ 80% — โล่งใจได้มาก
- หากยังทำได้ไม่หมดให้ไปเจาะทีละข้อที่ทำไม่ได้และจำ
- จำเก็งข้อสอบแต่ละวิชา (อย่างต่ำวิชาละ 50 ข้อ ในลิ้งด้านล่าง) ให้ครบทุกหมวด เพื่อให้ผ่านตา
- พยายามจำให้ได้หมด หากจำไม่หมดแล้วใกล้จะสอบแล้ว ให้ไปทำข้อสอบเก่า
- ข้อสอบจริงมักง่ายกว่าเก็งข้อสอบ (น่าจะ)

Source

- เก็งข้อสอบนักธรรมตรี Youtube: Pravitcho
- เก็งข้อสอบธรรม
- เก็งข้อสอบพุทธประวัติ
- เก็งข้อสอบวินัยมุข
- อ่านแต่ละวิชา

Tips

- ไปก่อนสอบประมาณ 1 ชั่วโมง ลองฟังดูว่าพระอาจารย์ที่คุมสอบท่านจะมีอะไรแนะนำเพิ่มไหม สำหรับสนามตอนผมสอบ มีช่วยทวนข้อสอบเก่านิดนึง พร้อมย้ำอีกครั้งว่าควรจะทำอะไร ไม่ควรทำอะไร ฟังให้มั่น
- ในช่วงอ่านหนังสืออธิษฐานต่อพระพุทธรูปว่าขอให้ออกตามที่อ่าน อ่านตามที่ออก แล้วจะเป็นไปได้ง่าย เป็นไปได้สะดวก จะใช้ความรู้นี้เพื่อพระพุทธศาสนา
- นำพระเครื่องติดตัวไป อธิษฐานขอให้ทำได้ง่าย ความจำดี
- นำปากกาที่เขียนดี หมึกลื่นๆไป
- วิธีเขียน Pattern แต่ละปีอาจจะไม่เหมือนกัน ควรยึดตามพระอาจารย์คุมสอบแจ้งเป็นหลัก (สงสัยถามระหว่างสอบได้)

◆ ກົດໜ້າພະຍາຊ້າງອ່ານ ຫລັກສູຕນັກທັມມ໌ ຕຣີ-ໂທ-ເອກ

หลักสูตรนักธรรมตรี โท เอก

ขอขอบคุณเนื้อหาพระไตรปิฎก จากเว็บไซต์
http://www.84000.org
http://84000.org/tipitaka
http://www.watnyanaves.net
โปรแกรมเรียนพระไตรปิฎก จากเว็บไซต์
http://www.learntripitaka.com

หลักสูตร : นักธรรมชั้นตรี

ที่	เล่มที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียด
1	ชั้นตรี เล่มที่ ๑	นวโกวาท	คลิกอ่าน
2	ชั้นตรี เล่มที่ ๒	พุทธศาสนาสุภาษิต เล่ม ๑	คลิกอ่าน
3	ชั้นตรี เล่มที่ ๓	พุทธประวัติเล่ม ๑	คลิกอ่าน
4	ชั้นตรี เล่มที่ ๔	พุทธประวัติเล่ม ๒	คลิกอ่าน
5	ชั้นตรี เล่มที่ ๕	พุทธประวัติเล่ม ๓	คลิกอ่าน

6	ชั้นตรี เล่มที่ ๖	วินัยมุข เล่ม ๑	คลิกอ่าน
7	ชั้นตรี เล่มที่ ๗	ปฐมสมโพธิ	คลิกอ่าน
8	ชั้นตรี เล่มที่ ๘	แบบประกอบนักธรรมตรี - คำแนะเรียงความแก้กระทู้ธรรม (เล่ม ๑)	คลิกอ่าน
9	ชั้นตรี เล่มที่ ๙	แบบประกอบนักธรรมตรี - อธิบายคิหิปฏิบัติ ทิศวิภาค	คลิกอ่าน
10	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๐	แบบประกอบนักธรรมตรี - พุทธประวัติ (ปริเฉทที่ ๑)	คลิกอ่าน
11	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๑	แบบประกอบนักธรรมตรี - วินัยวินิจฉัย	คลิกอ่าน
12	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๒	แบบประกอบนักธรรมตรี - อุปกรณ์วินัยมุข เล่ม ๑	คลิกอ่าน
13	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๓	แบบประกอบนักธรรมตรี - พุทธประวัติสังเขป	คลิกอ่าน
14	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๔	แบบประกอบนักธรรมตรี - อธิบายธรรมในนวโกวาท	คลิกอ่าน
15	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๕	แบบประกอบนักธรรมตรี - ประมวลปัญหาและเฉลย ธรรมวิภาค	คลิกอ่าน
16	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๖	แบบประกอบนักธรรมตรี - ประมวลปัญหาและเฉลย วินัยบัญญัติ	คลิกอ่าน
17	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๗	แบบประกอบนักธรรมตรี - ประมวลปัญหาและเฉลยพุทธประวัติ	คลิกอ่าน
18	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๘	แบบประกอบนักธรรมตรี - ข้อที่ควรจำในวินัยมุข เล่ม ๑	คลิกอ่าน
19	ชั้นตรี เล่มที่ ๑๙	แบบประกอบนักธรรมตรี - อธิบายธรรมวิภาค ปริเฉทที่ ๑	คลิกอ่าน
20	ชั้นตรี เล่มที่ ๒๐	แบบประกอบนักธรรมตรี - ศาสนพิธีสังเขป	คลิกอ่าน
21	ชั้นตรี เล่มที่ ๒๑	แบบประกอบนักธรรมตรี - ศาสนพิธี เล่ม ๑	คลิกอ่าน

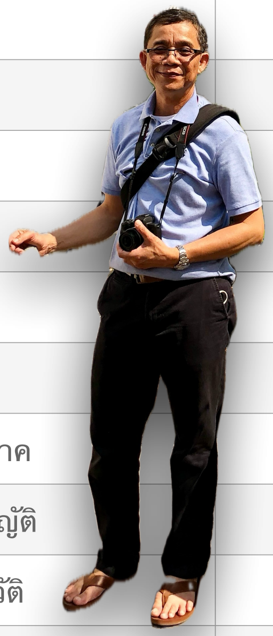

หลักสูตร : นักธรรมชั้นโท

22	ชั้นโท เล่มที่ ๑	พุทธศาสนาสุภาษิต เล่ม ๒	คลิกอ่าน
23	ชั้นโท เล่มที่ ๒	ธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒	คลิกอ่าน
24	ชั้นโท เล่มที่ ๓	อนุพุทธประวัติ	คลิกอ่าน
25	ชั้นโท เล่มที่ ๔	พุทธานุพุทธประวัติ	คลิกอ่าน
26	ชั้นโท เล่มที่ ๕	สังคีติกถา ธรรมสมบัติ (หมวดที่ ๒ สังคีติกถา)	คลิกอ่าน
27	ชั้นโท เล่มที่ ๖	วินัยมุข เล่ม ๒	คลิกอ่าน
28	ชั้นโท เล่มที่ ๗	แบบประกอบนักธรรมโท - วิธีเรียงความแก้กระทู้ธรรมโท	คลิกอ่าน
29	ชั้นโท เล่มที่ ๘	แบบประกอบนักธรรมโท - อุปกรณ์วินัยมุข เล่ม ๒	คลิกอ่าน

30	ชั้นโท เล่มที่ ๙	แบบประกอบนักธรรมโท - ธรรมปริทรรศน์ เล่ม ๒	คลิกอ่าน
31	ชั้นโท เล่มที่ ๑๐	แบบประกอบนักธรรมโท - อุปกรณ์สังคีติกถา	คลิกอ่าน
32	ชั้นโท เล่มที่ ๑๑	แบบประกอบนักธรรมโท - ประมวลปัญหาและเฉลยธรรมวิภาค ปริเฉทที่ ๒	คลิกอ่าน
33	ชั้นโท เล่มที่ ๑๒	แบบประกอบนักธรรมโท - ประมวลปัญหาและเฉลยวินัยบัญญัติ	คลิกอ่าน
34	ชั้นโท เล่มที่ ๑๓	แบบประกอบนักธรรมโท - ประมวลปัญหาและเฉลยอนุพุทธประวัติ	คลิกอ่าน
35	ชั้นโท เล่มที่ ๑๔	แบบประกอบนักธรรมโท - ประมวลปัญหาและเฉลยสังคีติ	คลิกอ่าน
36	ชั้นโท เล่มที่ ๑๕	แบบประกอบนักธรรมโท - ศาสนพิธี เล่ม ๒	คลิกอ่าน

หลักสูตร : นักธรรมชั้นเอก

37	ชั้นเอก เล่มที่ ๑	ธรรมวิจารณ์	คลิกอ่าน
38	ชั้นเอก เล่มที่ ๒	พุทธศาสนสุภาษิต เล่ม ๓	คลิกอ่าน
39	ชั้นเอก เล่มที่ ๓	วินัยมุข เล่ม ๓	คลิกอ่าน
40	ชั้นเอก เล่มที่ ๔	พระมงคลวิเสสกถา	คลิกอ่าน
41	ชั้นเอก เล่มที่ ๕	ธรรมสมบัติ (หมวด ๑๒ คาถาธรรมบทแปล)	คลิกอ่าน
42	ชั้นเอก เล่มที่ ๖	สมถกัมมัฏฐาน	คลิกอ่าน
43	ชั้นเอก เล่มที่ ๗	วิปัสสนากัมมัฏฐาน	คลิกอ่าน
44	ชั้นเอก เล่มที่ ๘	ธรรมสมบัติ หมวด ๑๐ สมถกัมมัฏฐานและวิปัสสนา	คลิกอ่าน
45	ชั้นเอก เล่มที่ ๙	มหาสติปัฏฐานสูตร และคิริมานนทสูตร	คลิกอ่าน
46	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๐	แบบประกอบนักธรรมเอก - อุปกรณ์ธรรมวิจารณ์	คลิกอ่าน
47	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๑	แบบประกอบนักธรรมเอก - อุปกรณ์กัมมัฏฐาน	คลิกอ่าน
48	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๒	แบบประกอบนักธรรมเอก - อุปกรณ์วินัยมุข เล่ม 3	คลิกอ่าน
49	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๓	แบบประกอบนักธรรมเอก - เรียงความแก้กระทู้ธรรม ชั้นเอก	คลิกอ่าน
50	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๔	แบบประกอบนักธรรมเอก - ประมวลปัญหาและเฉลยธรรม ชั้นเอก	คลิกอ่าน
51	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๕	แบบประกอบนักธรรมเอก - ประมวลปัญหาและเฉลย วินัยบัญญัติ	คลิกอ่าน
52	ชั้นเอก เล่มที่ ๑๖	แบบประกอบนักธรรมเอก - ประมวลปัญหาและเฉลย พุทธานุพุทธ	คลิกอ่าน

จุดมุ่งหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา

จุดหมายสูงสุด ของพระพุทธศาสนา พึงบรรลุได้ด้วย**ความสุข**หรือด้วยข้อปฏิบัติที่มี**ความสุข** มิใช่บรรลุด้วย**ความทุกข์** หรือด้วยข้อปฏิบัติที่**เป็นทุกข์**

- ผู้ปฏิบัติจะต้องไม่ติดใจหลงไหลในความสุขที่เกิดขึ้นแก่ตน ไม่ปล่อยให้ความสุขที่เกิดขึ้นนั้น ครอบงำจิตใจของตน ยังมี**จิตใจเป็นอิสระ** สามารถก้าวหน้าไปในธรรมเบื้องสูง ต่อๆ ไป จนบรรลุความเป็นอิสระ**หลุดพ้น**โดยบริบูรณ์
- ซึ่งเมื่อบรรลุจุดหมายนั้นแล้ว ก็สามารถเสวยความสุขที่เคยเสวยมาแล้ว โดยที่ความสุขนั้น ไม่มีโอกาสครอบงำจิตใจ ทำให้ติดพันหลงไหลได้เลย

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุต.โต